

Chủ đề		Mức độ			Tổng số
		Nhận biết	Thông hiểu	Vận dụng	
<i>Đoạn trích “Chị em Thúy Kiều”</i>		- Nhận biết được xuất xứ của đoạn thơ. - Biết tên gọi khác của “Truyện Kiều” - Nhận biết được nghệ thuật ước lệ	- Hiểu được ý nghĩa tên gọi “Đoạn trường tân thanh” - Kể được nhân vật cũng là bức chân dung mang tính cách số phận.	Viết đoạn văn nghị luận phân tích đoạn thơ (có tích hợp với kiến thức TV: thán từ, câu bị động)	
	Số câu	1	2	1	3
	Số điểm	1	1	4	6
	Tỉ lệ	10%	10%	40%	60%
<i>Ngữ liệu ngoài</i>		- Xác định được ptbđ - Nhận biết và phân tích được kiểu câu	- Giải thích được lí do vì sao “ <i>sự bình yên của nhà không phải điều có sẵn</i> ”?	- Viết đoạn văn nghị luận xã hội về lòng hiếu thảo	
	Số câu	1,5	0,5	1	2
	Số điểm	1,25	0,25	2,5	4
	Tỉ lệ	12,5%	2,5%	25%	40%
<i>Tổng số</i>	Số câu	2,5	2,5	2	4
	Số điểm	2,25	1,25	6,5	10
	Tỉ lệ	22,5%	12,5%	65%	100%

UBND HUYỆN THANH TRÌ
TRƯỜNG THCS VẠN PHÚC

(Đề có 01 trang)

ĐỀ KIỂM TRA GIỮA HỌC KÌ I
NĂM HỌC 2023 - 2024
MÔN: NGỮ VĂN 9

Thời gian làm bài: 90 phút (Đề có 07 câu)

Phần I: (6 điểm) : Cho đoạn thơ:

*Vân xem trang trọng khác vời
Khuôn trăng đầy đặn, nét ngài nở nang
Hoa cười ngọc thốt đoan trang
Mây thua nước tóc, tuyết nhường màu da*

Câu 1 (1 điểm) Những câu thơ trên được rút từ đoạn trích nào trong tác phẩm “*Truyện Kiều*”? Tác phẩm này còn có tên gọi khác là gì? Nêu ý nghĩa của tên gọi đó?

Câu 2 (0,5 điểm) Đoạn thơ đã cho thấy sự thành công của Nguyễn Du trong việc sử dụng bút pháp nghệ thuật nào?

Câu 3 (0,5 điểm) Bức chân dung nhân vật Thúy Vân là bức chân dung mang tính cách số phận. Một nhân vật khác trong “*Truyện Kiều*” cũng được miêu tả chân dung như vậy. Đó là nhân vật nào?

Câu 4 (4 điểm) Viết một đoạn văn khoảng 12 câu theo cách lập luận diễn dịch phân tích đoạn thơ trên, trong đoạn văn có sử dụng câu bị động và thán từ. (Gạch chân, chỉ rõ).

Phần II (4,0 điểm) Đọc đoạn văn sau và trả lời câu hỏi bên dưới:

“Tôi tin rằng, mái nhà nào cũng từng có lúc đồng nghĩa với niềm vui và cả sự bình yên. Nhưng bạn của tôi ơi, sự bình yên của nhà không phải điều có sẵn. “Nhà” là phần cứng, còn sự bình yên, hạnh phúc, niềm vui là phần mềm. Gia đình là phần cứng, còn tình yêu và sự thấu hiểu là phần mềm.”

(Trích “*Nếu biết trăm năm là hữu hạn*”, Phạm Lữ Ân)

Câu 1 (1 điểm) Phân tích cấu tạo và cho biết câu “*Gia đình là phần cứng, còn tình yêu và sự thấu hiểu là phần mềm*” thuộc kiểu câu gì?

Câu 2 (1 điểm) Theo em, tại sao tác giả khẳng định “*sự bình yên của nhà không phải điều có sẵn*”?

Câu 3 (2 điểm) Từ đoạn trích trên cùng với hiểu biết của bản thân, hãy viết một đoạn văn nghị luận khoảng 2/3 trang giấy thi với chủ đề: “***Kết nối yêu thương để nhà luôn là nơi bình yên và hạnh phúc***”

Chúc các em làm bài tốt!

PHẦN I (6,0 điểm).	
Đáp án	Điểm
Câu 1: - Đoạn trích “Chị em Thúy Kiều” - “Đoạn trường tân thanh” - Ý nghĩa: + Tiếng kêu mới về nỗi đau thương đứt ruột + Cho thấy tư tưởng nhân đạo sâu sắc của Nguyễn Du đề cập đến số phận bất hạnh của con người.	0,25 0,25 0,5
Câu 2: Đoạn thơ đã cho thấy sự thành công của Nguyễn Du trong việc sử dụng bút pháp nghệ thuật ước lệ tượng trưng.	05
Câu 3: Nhân vật Thúy Kiều	0,5
Câu 4: Bài làm đảm bảo yêu cầu: * Hình thức: - Đúng đoạn văn diễn dịch, đủ số câu, có sử dụng câu bị động và thán từ, diễn đạt lưu loát, có lập luận, lí lẽ, dẫn chứng thuyết phục, liên kết chặt chẽ, không mắc lỗi thông thường. - Ngữ pháp: Sử dụng và xác định đúng câu bị động và thán từ (gạch chân, chú thích). * Nội dung: - Câu chủ đề: Vẻ đẹp của Thúy Vân đã được khắc họa rõ nét trong bốn câu thơ thuộc đoạn trích “Chị em Thúy Kiều” (Nguyễn Du) - Tác giả dùng từ “trang trọng” để miêu tả khái quát sắc đẹp và cốt cách Thúy Vân, gợi ra một vẻ đẹp cao sang, quý phái, hiếm thấy (khác vời) + Sắc đẹp: Với nghệ thuật ước lệ tượng trưng, bằng những hình ảnh ẩn dụ, Vân được so sánh với vẻ đẹp chuẩn mực của thiên nhiên: trăng, hoa, tuyết, ngọc. Bằng thủ pháp liệt kê, chân dung Thúy Vân được miêu tả khá toàn vẹn: Khuôn mặt đầy đặn, phúc hậu như ánh trăng rằm, đôi lông mày đậm đà, sắc nét theo tiêu chuẩn người xưa “mắt phượng mày ngài”, miệng cười tươi thắm như hoa, giọng nói trong như ngọc, mái tóc bông bành hơn mây và làn da trắng trong hơn tuyết. + Cốt cách: Không chỉ miêu tả ngoại hình, Nguyễn Du còn chú ý đến phong thái cốt cách: hai từ “đoan trang” cho thấy một phong thái ứng xử nghiêm trang, đứng đắn.	1,5 2,5

<p>-> Vẻ đẹp phúc hậu, hài hòa đó khiến thiên nhiên sẵn sàng “thua”, “nhường”, biện pháp nhân hóa- như ngầm dự báo cho một cuộc đời bình lặng, suôn sẻ.</p>	
PHẦN II (4,0 điểm)	
Đáp án	Điểm
<p>Câu 1: - <i>Xét theo cấu tạo thuộc:</i> câu ghép (HS phân tích đúng cấu tạo) Phương thức biểu đạt chính: Tự sự</p>	0,5 0,5
<p>Câu 2: <i>Sự bình yên của nhà không phải điều có sẵn bởi</i> nó cần phải được tạo nên từ: chính tình yêu, sự quan tâm, thấu hiểu lẫn nhau giữa các thành viên trong gia đình</p>	1
<p>Đoạn văn NLXH: * Hình thức: - Đúng hình thức đoạn văn, đảm bảo độ dài quy định. - Diễn đạt lưu loát, thuyết phục, không mắc lỗi chính tả * Nội dung: Học sinh hiểu và biết cách sử dụng lí lẽ, dẫn chứng phù hợp để trình bày những hiểu biết của mình về vấn đề nghị luận: - Giải thích: + Nhà: nơi các thành viên trong gia đình sinh sống, quây quần, yêu thương; là tổ ấm của mỗi người. + Kết nối yêu thương: là hành động, cách cư xử thể hiện tình cảm, sự quan tâm, thấu hiểu, tạo sự gắn kết. -> Mỗi người cần có những hành động, cách cư xử thể hiện tình cảm yêu thương để gia đình thực sự là nơi đem đến niềm vui, sự bình an và hạnh phúc. - Biểu hiện: (Đối với ông bà, bố mẹ...; Đối với anh chị em trong gia đình...) - Vì sao kết nối yêu thương mang lại sự bình yên và hạnh phúc trong gia đình? + Ngôi nhà là nơi con người trở về sau những ngày dài. + Tình yêu thương giữa các thành viên mang đến cho ngôi nhà sự ấm áp, mang đến cho con người niềm vui và cảm giác bình yên. + Từ mái ấm gia đình, mỗi người được nuôi dưỡng, trưởng thành. + Sự kết nối yêu thương giữa các thành viên trong gia đình nuôi dưỡng tâm hồn mỗi con người.</p>	0,5 1,5

<p>- Bàn luận, mở rộng: Phê phán những người không biết trân trọng tình thân, sẵn sàng từ bỏ, làm tan vỡ hạnh phúc gia đình, thiếu kết nối giữa các thành viên khiến cho sự gắn kết gia đình lỏng lẻo, dễ đổ vỡ,...</p> <p>- Bài học nhận thức và liên hệ bản thân</p> <p>+ Trân trọng và biết sống có trách nhiệm với mái ấm gia đình.</p> <p>+ Biến tình cảm thành hành động thiết thực để gia đình luôn là nơi đem đến niềm vui, sự bình an cho mỗi thành viên.</p>	
--	--